

PREZYDENT MIASTA KROSNA

INFORMACJA
na temat realizacji Strategii
Rozwoju Miasta Krosna
w 2011 r.

Krosno, sierpień 2012 r.

Informacja zawiera sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013, która została przyjęta Uchwałą Nr XXVII/568/04 Rady Miasta Krosna z dnia 26 listopada 2004 r. i zmieniona Uchwałą Nr LVI/1044/06 Rady Miasta Krosna z dnia 3 października 2006 r.

W pierwszej części informacji zostały wyszczególnione zadania strategiczne realizowane w 2011 r., wraz z krótkim opisem oraz przyporządkowaniem do celu i kierunku strategicznego. Kwoty wydatkowane na realizację zadań znajdują się w sprawozdaniu z realizacji budżetu miasta za 2011 r. Znaczną część zadań stanowią wieloletnie projekty inwestycyjne.

Druga część informacji przedstawia wskaźniki monitorowania stanu miasta, dostępne w sprawozdawczości Urzędu Miasta Krosna oraz innych instytucji. Wartości poszczególnych wskaźników zostały przedstawione za cały okres od początku obowiązywania Strategii, co umożliwia analizę zachodzących trendów.

Część I. Sprawozdanie z realizacji zadań strategicznych w 2011 r.

1. Obszar strategiczny ŁAD PRZESTRZENNY.

Tworzenie ładu urbanistycznego i architektonicznego (A1)

1.1. Realizacja Wieloletniego Programu Sporządzania Planów Miejscowych.

W 2011 r. Rada Miasta Krosna uchwaliła miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o łącznej powierzchni 457 ha. Są to plany: „Krościenko XI”, „Przemysłowa I”, „Suchodół IX” oraz zmiana planu „Śródmieście IV”.

Nowo uchwalone plany decydują m.in. o przeznaczeniu terenów pod lotnisko, rozwój działalności gospodarczej w jego sąsiedztwie, wielkopowierzchniowe obiekty handlowe w dzielnicy Krościenko Niżne oraz zabudowę mieszkaniową.

Udział terenów objętych ważnym planem miejscowym do powierzchni Krosna ogółem wyniósł na koniec 2011 r. ok. 42%.

Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego (A3)

1.2. Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego.

Projekt polega na przebudowie nawierzchni ulic i ciągów pieszych, adaptacji Wieży Farnej na cele turystyczne, wykonaniu oświetlenia ulic oraz obiektów zabytkowych Rynku, wymianie małej architektury oraz wyeksponowaniu i oznakowaniu elementów historycznych Starego Miasta. W 2011 r. wykonano dokumentację projektową i kosztorysową przebudowy ulic, placów, oświetlenia i małej architektury oraz rozpoczęto przebudowę Wieży Farnej.

Budowa i modernizacja ciągów komunikacyjnych (A5)

1.3. Nabycie nieruchomości pod budowę drugiej jezdni obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28.

Budowa drugiej jezdni drogi krajowej nr 28 na terenie Krosna jest realizowana na gruncie położonym wzdłuż ul. Podkarpackiej, na odcinku o długości ok. 5,1 km. W 2011 r. pod budowę drugiej jezdni wykupiono grunty o łącznej powierzchni 0,1259 ha. Na zadanie wydano kwotę 84 425,17 zł.

Do realizacji inwestycji pozostały do wykupienia grunty o łącznej powierzchni 2,2619 ha, na które składają się 64 działki, a to stanowi 15,00 % ogółu terenów objętych inwestycją.

1.4. Dobudowa drugiej jezdni obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28.

W 2011 r. prowadzono prace przygotowawcze odnośnie dalszych etapów rozbudowy najważniejszej drogi miasta oraz pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Projekt pn. „Przebudowa i rozbudowa obwodnicy miasta Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28 na odcinku od km 226+594 do km 237+962 wraz z dobudową

drugiej jezdni” znajduje się w trakcie oceny merytorycznej II stopnia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, priorytet VIII. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe, działanie 8.2 Drogi krajowe poza siecią TEN-T. Ocenę prowadzi Centrum Unijnych Projektów Transportowych.

Pod koniec 2011 r. projekt został przesunięty z listy rezerwowej na listę podstawową z pomniejszonym dofinansowaniem tj. 18 351 655,45 zł. Wtedy też miasto zobowiązało się do przekazania dokumentów do końcowej weryfikacji projektu czyli tzw. oceny merytorycznej II stopnia. Do końca marca 2012 r. miasto przekazało do CUPT m.in. prawomocne pozwolenia na budowę, decyzje środowiskowe, aktualne analizy ekonomiczno – finansowe oraz zabezpieczenie środków na realizację projektu w budżecie miasta. Od ich poprawności zależeć będzie pozytywna ocena ekspertów, która otworzy drogę do podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Zgodnie z informacją przekazaną do Urzędu Miasta Krosna w piśmie z dnia 9 marca 2012 r. projekt miasta może liczyć na pełne dofinansowanie tj. 107 856 607,66 zł.

Do końca sierpnia 2012 r. opracowany zostanie projekt techniczny tzw. etapu V przebudowy drogi krajowej nr 28 w Krośnie pn. „Dobudowa drugiej jezdni obwodnicy miasta Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28 na odcinku od km 233+342 do km 235+000”. Na jego podstawie zostanie złożony wniosek do Wojewody Podkarpackiego o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej. Trwają konsultacje z Centrum Unijnych Projektów Transportowych dotyczące włączenia tego etapu do wniosku o dofinansowanie.

Rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest na 2013 r. Zakończenie prac powinno nastąpić w połowie 2015 r.

1.5. Budowa południowo-wschodniej obwodnicy miasta (droga G) pomiędzy ul. Zręcińską a ul. Korczyńską.

Nowa droga usprawni ruch w rejonie lotniska, odciąży drogę krajową nr 28 i ułatwi przejazd przez miasto. Zadanie znajduje się w fazie projektowej. W 2011 r. trwała procedura uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

1.6. Budowa zachodniej obwodnicy miasta (droga Z) pomiędzy ul. Zręcińską a ul. Bema.

Budowa nowej drogi odciąży drogę krajową nr 28 od ruchu tranzytowego. Umożliwi także zagospodarowanie nowych terenów na osiedlu Turaszówka i w dzielnicy Polanka. W 2011 r. została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Kontynuowano prace przygotowawcze.

1.7. Przebudowa i remont ulicy Krakowskiej.

Zakres robót objął:

- wykonanie nawierzchni z mieszanki mineralno – bitumicznych SMA na odcinku 2,1 km,
- wykonanie chodnika z kostki betonowej na długości 3,35 km,
- budowę ścieżki rowerowej na długości 2,35 km,
- budowę parkingu z płyt ażurowych o powierzchni 481 m²,
- budowę kanalizacji deszczowej o długości 652 m,

- budowę linii oświetlenia ulicznego – 980 m,
- zamontowanie 28 słupów oświetleniowych.

W 2011 r. zakończono realizację zadania. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 6 458 597 zł.

1.8. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 991.

Inwestycja polegała na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 991 Lutcza – Krosno na odcinku ok. 3,5 km. Prace budowlane prowadzone były w ciągu ulic Korczyńska - Niepodległości – Lwowska i obejmowały:

- remont mostu, zwiększający jego nośność do 40 t,
- rozbudowę konstrukcji nawierzchni drogi,
- modernizację 4 skrzyżowań,
- przebudowę istniejących odcinków chodnika na długości 4,03 km,
- przebudowę istniejących i budowę nowych zatok autobusowych,
- przebudowę przepustów pod drogą wojewódzką,
- wykonanie nowej kanalizacji deszczowej na długości 0,5 km i modernizację istniejącej kanalizacji na długości 0,62 km,
- przebudowę oraz budowę zjazdów indywidualnych i publicznych,
- zabezpieczenie powierzchniowe skarp wykopów i nasypów elementami betonowymi lub materiałami geosyntetycznymi,
- odtworzenie i uzupełnienie urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (w tym rozbudowę jednej sygnalizacji świetlnej) oraz odtworzenie oznakowania poziomego i pionowego,
- przebudowę istniejącego oświetlenia ulicznego,
- przebudowę lub zabezpieczenie istniejących przewodów energetycznych; teletechnicznych, gazociągów i wodociągów.

Inwestycja była współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2007-2014. Całkowita wartość projektu wyniosła 21 652 220,32 zł, w tym dofinansowanie – 12 713 188,76 zł.

1.9. Przebudowa ulic Chopina, Bursaki, Legionów, Piłsudskiego od ul. Wieniawskiego do mostu na rzece Lubatówka.

Zadanie zostało zrealizowane w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2007-2013. Zakres prac obejmował:

- przebudowę drogi o nawierzchni SMA na długości 2,48 km,
- modernizację chodnika z kostki betonowej na długości 3,16 km,
- wykonanie ścieżek rowerowych z kostki betonowej na długości 2,05 km,
- wykonanie zatoki autobusowej,
- modernizację 58 miejsc postojowych,
- umocnienie skarpy płytami JOMB – 114 m.

Całkowita wartość projektu wyniosła 3 406 703,24 zł, w tym dofinansowanie unijne - 2 225 482,07 zł.

1.10. Rozbudowa ul. Dmochowskiego wraz z infrastrukturą techniczną.

W okresie sprawozdawczym wykonano:

- warstwy konstrukcyjne jezdni na całym odcinku asfaltowym drogi,

- modernizację chodnika z kostki betonowej na długości 510,00 m,
- kanalizację deszczową na długości 494,00 m.

Koszty poniesione na realizację zadania wyniosły 1 184 404 zł.

Budowa i przebudowa newralgicznych obiektów infrastruktury drogowej (A6)

1.11. Budowa mostu na ul. Konopnickiej.

Zadanie polega na budowie nowego mostu dwuprzęsłowego o długości 80 m, z jezdnią o szerokości 7 m. W 2011 r. wykonano dokumentację techniczną budowy mostu.

Zwiększenie ilości miejsc parkingowych w mieście (A7)

1.12. Budowa parkingu przy ul. Okrzei oraz kładki dla pieszych przez rzekę Wisłok.

Zadanie polega na budowie parkingu na ok. 100 miejsc z kładką umożliwiającą przejście przez Wisłok, ułatwiającą dostęp do Starego Miasta. Zadanie znajduje się w fazie projektowej.

Udostępnienie nowych terenów inwestycyjnych (A8)

1.13. Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje.

Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. W 2011 r. rozpoczęły się prace ziemne przy wykonywaniu uzbrojenia. Teren jest kompleksowo uzbrajany w sieci wodociągową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz drogi dojazdowe i plac manewrowy dla samochodów ciężarowych.

Za doprowadzenie sieci elektrycznej odpowiada PGE Rzeszów.

Łączna powierzchnia, jaka będzie udostępniona inwestorom wynosi 35,7 ha. W 2011 r. tereny te zostały włączone do Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO - PARK” Mielec.

W celu powiększenia strefy inwestycyjnej prowadzony jest dalszy wykup prywatnych gruntów zlokalizowanych pomiędzy lotniskiem a planowaną drogą „G”.

1.14. Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez rozbudowę sieci szerokopasmowej na terenie Gmin Krosno i Chorkówka.

Projekt został wybrany do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Jego przedmiotem jest budowa sieci światłowodowej w obrębie miasta Krosna i gminy Chorkówka. W Krośnie planuje się wybudowanie ponad 9 km sieci Internetu szerokopasmowego oraz węzłów dostępowych do sieci. W 2011 r. opracowywano dokumentację techniczną do pozwolenia na budowę. Infrastruktura będzie obsługiwać m.in. tereny inwestycyjne sąsiadujące z lotniskiem.

1.15. Uzbrojenie terenu przy ul. Baczyńskiego w Dzielnicy Polanka.

Zadanie znajduje się w fazie przygotowawczej. Polega na wykonaniu kompletnego uzbrojenia terenu pod osiedle domów jednorodzinnych przy ul. Baczyńskiego. Projekt obejmuje budowę systemu dróg wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem, kanalizację sanitarną, wodociąg, gazociąg oraz zasilanie w energię elektryczną. W 2011 r. opracowano materiały do uzyskania decyzji środowiskowej oraz złożono wniosek o uzyskanie decyzji lokalizacyjnej.

Udział w modernizacji infrastruktury lotniska wraz z zapleczem i przyległymi terenami (A9)

1.16. Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie – I etap (A9).

Projekt znajduje się na liście projektów kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2007-2013.

W 2011 r. trwało opracowywanie projektu budowlanego dla następującego zakresu rzeczowego inwestycji:

- utwardzona droga startowa o długości 1100 m, szerokości 30 m i nośności PCN=50,
- drogi kołowania, płyty postojowe,
- nadbudowa wieży o nową kondygnację, przeznaczoną dla zarządzającego lotniskiem,
- nowe hangary lotnicze wraz z płytami przedhangarowymi i drogami kołowania,
- wyposażenie lotniska w niezbędne pomoce nawigacyjne i zabezpieczenie meteorologiczne,
- niezbędne inwestycje infrastrukturalne,
- ogrodzenie terenu lotniska,
- droga patrolowa.

Ponadto eksperci z Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej opracowali na zlecenie miasta koncepcję ruchu lotniczego, uwzględniającą nową infrastrukturę, jaka powstanie na lotnisku. Jej elementem są procedury podejścia oparte na sygnale satelitarnym. Dokument zawiera także szczegółowe analizy dotyczące bezpieczeństwa lotniczego - analizę kolizyjności ruchu lotniczego z lotniska Krosno z ruchem z innych lotnisk i propozycję sposobów uniknięcia kolizji. Ponadto została w nim zaprojektowana strefa ruchu lotniskowego ATZ Krosno.

Złożono także wniosek do Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wyrażenie zgody na zmianę istotnych cech lotniska w zakresie planowanej inwestycji.

W 2011 r. na lotnisku wykonano łącznie 7533 operacje lotnicze, z których większość stanowiły loty szkolne prowadzone przez Aeroklub Podkarpacki. Do dokumentacji rejestracyjnej lotniska wpisano 2 nowych użytkowników: szkołę lotniczą PROAVIATION oraz firmę zajmującą się renowacją i naprawami samolotów ultralekkich - AVIA SERVICE KROSNO. Na koniec 2011 r. w dokumentacji figurowało ogółem 5 użytkowników lotniska.

2. Obszar strategiczny PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ.

Stworzenie zaplecza dla „inkubowania” nowych przedsiębiorstw (B3)

2.1. Funkcjonowanie Krośnieńskiego Inkubatora Technologicznego KRINTECH Sp. z o.o.

Krośnieński Inkubator Technologiczny „KRINTECH” Sp. z o.o. jest działającą od 2005 r. spółką, w której większość udziałów posiada miasto Krosno.

Głównym celem działalności Inkubatora jest promowanie przedsiębiorczości, zapewnienie początkującym przedsiębiorcom pomocy w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii, a także stwarzanie warunków do powstawania nowych małych i średnich firm produkcyjnych i usługowych oraz poszerzanie działalności produkcyjnej i usługowej firm już istniejących. Inkubator oferuje atrakcyjne cenowo warunki lokalowe, obsługę administracyjno – biurową i doradztwo biznesowe. Działa na zasadach non-profit.

Wtórny celem działalności Inkubatora jest stopniowy rozwój i usamodzielnianie się firm.

W 2011 r. w Inkubatorze prowadziło działalność ogółem 12 firm. Przyjęto cztery nowe firmy, a dwie opuściły Inkubator. W latach 2006-2011 z pomieszczeń Inkubatora skorzystało 22 przedsiębiorców.

Wspieranie rozwojowych branż przemysłu: szklarskiego, lotniczego, mechanicznego i meblarskiego (B6)

2.2. Włączenie terenów inwestycyjnych sąsiadujących z lotniskiem do Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO – PARK” Mielec.

Tereny inwestycyjne o powierzchni 35,7 ha, zlokalizowane w sąsiedztwie lotniska, zostały włączone do Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO – PARK” Mielec na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. Teren podzielony jest na 5 kompleksów, z których dwa, o łącznej powierzchni 21,5 ha, przeznaczone są pod działalność przemysłowo – usługową, a trzy, o łącznej powierzchni 14,2 ha – wyłącznie pod działalność lotniczą i okołolotniczą, tj. produkcję statków powietrznych i podobnych maszyn, ich naprawę i konserwację oraz działalność wspomagającą transport lotniczy.

Strefą zarządza (na podstawie zawartego porozumienia) Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Mielcu we współpracy z Urzędem Miasta Krosna.

Dzięki włączeniu terenów do Specjalnej Strefy Ekonomicznej, firmy, lokujące na nich działalność mogą otrzymać pomoc publiczną w formie zwolnień z podatku dochodowego. Inwestorzy, którzy otrzymają zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy i zainwestują co najmniej 100 tys. euro automatycznie uzyskują prawo do zwolnień z podatku dochodowego w maksymalnej wysokości dopuszczalnej prawem Unii Europejskiej. Pomoc publiczna udzielana przedsiębiorcom w formie zwolnień podatkowych stanowi pomoc regionalną udzielaną z tytułu kosztów nowej inwestycji lub kosztów tworzenia nowych miejsc pracy.

2.3. Podkarpackie Powiązanie Kooperacyjne – Aerocluster.

Podkarpackie Powiązanie Kooperacyjne zrzesza kilkunastu przedsiębiorców branży lotniczej i okołolotniczej, którzy współpracują z jednostkami naukowymi i łączą swoje siły realizując wspólne projekty. Koordynatorem klastra jest rzeszowskie Stowarzyszenie B-4. Klastrer pozyskał niemal 10 mln zł z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na realizację projektu pod nazwą "Ekologiczne, pneumatyczne systemy napędowe w lotnictwie ultralekkim" i wybrał Krosno jako lokalizację swojej inwestycji. Na terenie posiadającym bezpośredni dostęp do lotniska wybudowano halę do celów badawczo - rozwojowych i przemysłowych, wyposażoną w nowoczesne maszyny i urządzenia, udostępniane wszystkim członkom. W nowej fabryce powstają produkty o wysokim, światowym poziomie innowacyjności:

- motoszybowiec z silnikiem pneumatycznym,
- silniki pneumatyczne dla lotnictwa ultralekkiego z komputerowo sterowanym układem zasilania PNEO,
- ekologiczne systemy zasilania PNEO,
- fotowoltaiczny, pokładowy system doładowania powietrzem systemu pneumatycznego w trakcie lotu,
- zbiorniki na sprężone powietrze,
- pojazd lotniskowy zasilany silnikiem pneumatycznym do transportu i tankowania motoszybowców.

Podkarpackie Powiązanie Kooperacyjne rozwija się stale pozyskując nowych członków z kraju i zagranicy, a także planując nowe projekty związane z branżą lotniczą.

Miasto wsparło inwestycję udzielając bonifikaty na zakup gruntu ze względu na prowadzenie działalności badawczo – rozwojowej w ramach Klastra.

Rozwój infrastruktury turystycznej i sektora usług (B8)

2.4. Centrum Dziedzictwa Szkła.

Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Jego celem jest utworzenie grupy atrakcji turystycznych, opartych na tradycjach produkcji szkła w regionie.

Projekt obejmuje:

- rozbudowę, adaptację i wyposażenie budynku Biura Wystaw Artystycznych na cele działalności Centrum Dziedzictwa Szkła (w tym m.in. wielofunkcyjna sala konferencyjna, sale laboratoryjno – dydaktyczne do prezentacji szkła i technik jego zdobienia, sala z piecem hutniczym, wykorzystywanym do pokazów produkcji szkła);
- adaptację i wyposażenie piwnic przedprożnych krośnieńskiego rynku na cele organizacji interaktywnych wystaw związanych ze szkłem;
- adaptację i wyposażenie sal ekspozycyjnych Muzeum Podkarpackiego, wykorzystywanych do prezentacji historii przemysłu szklarskiego w regionie;

- aranżację pomieszczeń w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza – wyposażenie w gabloty do ekspozycji szkła;
- zakup kolejki turystycznej;
- działania promocyjne.

W 2011 r. wykonano roboty ziemne przy budynku BWA, odkopano piwnice przedproże, wykonano izolację ścian i sklepień oraz prace konserwatorskie wewnątrz piwnic. Ponadto na terenie miasta pojawiły się elementy małej architektury szklanej.

Ukierunkowanie edukacji pod kątem rynku pracy i przedsiębiorców (B10)

2.5. Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej i Nowoczesnych Technologii w Krośnie.

Projekt uzyskał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Jego celem jest kształcenie kadr w zakresie innowacyjności oraz transferu nowoczesnych technologii (głównie dla przemysłu lotniczego), dzięki wyposażeniu pracowni i laboratoriów Centrum Kształcenia Praktycznego i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Krośnie w specjalistyczny sprzęt. W dniu 1 sierpnia 2011 r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu. W 2011 roku przeprowadzono i rozstrzygnięto postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlano-instalacyjne oraz dostawę i montaż sprzętu, aparatury i wyposażenia – podpisano umowy z wykonawcami.

Udoskonalenie systemu informacji i promocji gospodarczej miasta (B12)

2.6. Promocja gospodarcza Krosna.

Rozwój zapoczątkowanej w latach poprzednich współpracy z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. (PALiIZ), doprowadził do podpisania porozumienia o współpracy na rzecz gospodarczej promocji Miasta. Celem współpracy jest zwiększenie szans na pozyskanie inwestorów. Na mocy porozumienia PALiIZ zobowiązała się m.in. do przekazywania ofert inwestycyjnych Krosna inwestorom zagranicznym.

Ponadto kontynuowano współpracę z innymi instytucjami zajmującymi się pozyskiwaniem inwestorów, tj. Centrum Obsługi Inwestora w Rzeszowie, czy Wydziały Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad RP.

Oferta inwestycyjna miasta była zamieszczona w internetowych bazach terenów inwestycyjnych: Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., Centrum Obsługi Inwestora w Rzeszowie, wirtualnych targów inwestycyjnych www.economicregions.eu, Związku Powiatów Polskich oraz na oficjalnej stronie miasta.

Ponadto, dzięki współpracy z Ministerstwem Gospodarki, Prezydent Miasta wziął udział w wizycie studyjnej do Chin. Wizyta dotyczyła problematyki partnerstwa publiczno – prywatnego. Wśród przedsiębiorców chińskich promowane były oferty współpracy w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego: budowa centrum

sportowo – rekreacyjnego oraz budowa nowych obwodnic miasta. Koszty organizacji spotkań i pobytu w Chinach pokryło Ministerstwo Gospodarki.

3. Obszar strategiczny SFERA SPOŁECZNA.

Przeciwdziałanie bezrobociu (C1)

3.1. Przeciwdziałanie bezrobociu.

Zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie na mocy porozumienia zawartego przez Miasto z Powiatem Krośnieńskim.

Urząd Pracy oferował bezrobotnym możliwość korzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, finansowanych z Funduszu Pracy oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w związku z realizowanym projektem „Więcej szans na Ziemi Krośnieńskiej”.

W 2011 r. bezrobotni mieszkańcy Krosna skorzystali z następujących form wsparcia:

- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej – 52 osoby;
- szkolenia – 79 osób;
- studia podyplomowe – 3 osoby;
- staże – 148 osób;
- prace interwencyjne i roboty publiczne – 31 osób;
- prace społecznie użyteczne – 26 osób;
- refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 53 osoby.

Wdrożenie systemu pomocy dla grup defaworyzowanych (C3)

3.2. Zwiększenie dostępu do Internetu szansą wszechstronnego rozwoju mieszkańców miasta Krosna.

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion. Jego celem jest zwiększenie dostępu do Internetu dla 30 gospodarstw domowych z terenu miasta Krosna, w tym 20 osób niepełnosprawnych, 10 rodzin zastępczych oraz dzieci i młodzieży korzystających z zajęć w świetlicach środowiskowych. W 2010 r. z pozyskanych środków zakupiono 58 komputerów i 7 drukarek, które trafiły do osób niepełnosprawnych i rodzin zastępczych, a także do świetlic środowiskowych. Projekt był kontynuowany w 2011 r. – beneficjenci skorzystali z bezpłatnego dostępu do Internetu.

3.3. Poprawa jakości świadczonych usług w placówkach pomocy społecznej w Krośnie.

Projekt współfinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego miał na celu adaptację Domów Pomocy Społecznej Nr 1 i Nr 2 do potrzeb osób niepełnosprawnych, zwiększenie wydajności energetycznej, wyposażenie w niezbędny sprzęt oraz dostosowanie obiektów do wymogów obowiązującego prawa. W 2011 r. zakończono jego realizację. W ramach projektu wykonane zostały następujące prace:

- a) w DPS Nr 1:
  - zakup łóżek rehabilitacyjnych,
  - uzupełnienie instalacji przyzywowo-alarmowej w pokojach mieszkańców,
  - wymiana stolarki okiennej,
  - dostosowanie łazienek i toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych,
  - wykonanie systemu oddymiania oraz wydzieleń przeciwpożarowych;
- b) w DPS Nr 2:
  - remont i wykonanie instalacji przyzywowo-alarmowej,
  - modernizacja systemu wentylacji nawiewno-wywiewnej,
  - zakup dwóch pieców do kotłowni,
  - zakup dwóch wind towarowych do kuchni,
  - wymiana rozdzielni elektrycznych i wewnętrznych linii zasilających,
  - remont ciągów komunikacyjnych wraz z instalacją urządzeń oddymiających,
  - budowa klatki schodowej.

Całkowita wartość projektu wyniosła 1 592 139,09 zł, w tym pomoc unijna w kwocie 879 449,33 zł.

Przeciwdziałanie patologiom (C4)

3.4. Kampanie w ramach profilaktyki uzależnień.

Jednym z elementów profilaktyki uzależnień i zagrożeń cywilizacyjnych było przeprowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnej uczniów krośnieńskich szkół podstawowych i ich rodzin. Zadanie realizowała organizacja pozarządowa, wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert.

Ponadto dla młodzieży klas piątych szkół podstawowych oraz klas drugich gimnazjum zorganizowano spektakle Teatru Profilaktycznego im. Marka Kotańskiego z Krakowa, połączone ze spotkaniem z psychologiem.

Krośnieńskie szkoły podstawowe i gimnazja brały udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2011”. Akcja promuje trzeźwość, sport i zdrowie, informując o negatywnych skutkach sięgania po używki.

Ogółem w szkoleniach, warsztatach i spektaklach wzięło udział ok. 3 500 osób.

Utrzymanie dostępności do świadczeń medycznych (C5)

3.5. Realizacja Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

W ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Krosna na 2011 rok wykonano 2 224 bezpłatne badania profilaktyczne (profilaktyka chorób układu krążenia i chorób nowotworowych), o łącznej wartości 66 775,16 zł.

3.6. Wywołanie efektu synergii działań w wyniku jednoczesnego wdrożenia programów profilaktyki i promocji zdrowia oraz kompleksowej opieki perinatalnej.

Celem projektu, który uzyskał wsparcie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, była poprawa zdrowia fizycznego i psychicznego wśród dzieci i młodzieży oraz wzrost społecznej świadomości

w zakresie zdrowia. Partnerem w projekcie, realizowanym w latach 2008-2011 była norweska gmina Fjell.

W latach 2008-2010 w ramach projektu przeprowadzono badania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, realizowano zajęcia ze szkoły rodzenia oraz zakupiono nowoczesną aparaturę medyczną. Z kolei w 2011 r. został zakupiony sprzęt do gimnastyki korekcyjnej dla krośnieńskich szkół.

Osiągnięto następujące wskaźniki realizacji projektu:

- 13 097 osób (dzieci i młodzieży) uczestniczyło w badaniach profilaktycznych (w tym badania słuchu, wzroku, ortopedyczne, układu krążenia i w kierunku alergii),
- 13 531 osób (dzieci, młodzieży, opiekunów) uczestniczyło w zajęciach promocji zdrowia,
- 259 rodziców ukończyło kurs szkoły rodzenia,
- zrealizowano 5203 godziny zajęć promocji zdrowia,
- zakupiono 56 sztuk nowoczesnego sprzętu medycznego.

Całkowita wartość projektu wyniosła 2 121 707,50 zł, w tym wkład własny Miasta Krosna – 196 058,93 zł. Dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego wyniosło 1 757 092,12 zł. Pozostała kwota - 168 556,45 zł obejmuje środki Województwa Podkarpackiego, które partycypowało w kosztach zakupu specjalistycznego sprzętu dla krośnieńskiego szpitala.

Modernizacja systemu miejskiej komunikacji publicznej (C6)

3.7. Rozwój transportu publicznego w Krośnie i okolicznych gminach poprzez zakup nowego taboru autobusowego oraz wdrożenie biletu elektronicznego w Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.

Na projekt pozyskano środki pomocowe z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Jego celem jest podniesienie atrakcyjności i stopnia wykorzystania przez pasażerów transportu publicznego ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu zrealizowano zakup 9 nowych autobusów niskopodłogowych marki Autosan „Sancity”. Zastąpiły one najbardziej wyeksploatowane wozy będące w dyspozycji MKS Sp. z o.o. Autobusy były dostarczane w dwóch turach, w styczniu i kwietniu 2011 r. Pierwsze z nich zaczęły kursować w lutym 2011 r. Autobusy spełniają restrykcyjne normy czystości spalin, charakteryzują się niskim zużyciem paliwa. Niska podłoga ułatwia korzystanie z komunikacji miejskiej wszystkim pasażerom, zwłaszcza osobom niepełnosprawnym.

W kwietniu 2011 r. wprowadzono także system biletu elektronicznego i system informacji pasażerskiej. Funkcjonują one pod wspólną nazwą „Krośnieńska Karta Miejska” (KKM). W ramach umowy z firmą R&G Sp. z o.o. z Mielca dostarczono 2 000 kart elektronicznych, na których zapisane zostały dane użytkowników transportu miejskiego w Krośnie. Karta ta zastąpiła papierowy bilet miesięczny, a także pozwala na uruchomienie elektronicznej portmonetki, za pomocą której możliwe będzie opłacanie pojedynczych przejazdów komunikacją miejską. Funkcjonowanie systemu KKM wymagało instalacji wielu urządzeń, zarówno w każdym z autobusów, jak i w siedzibie MKS w Krośnie.

Nowością są także elektroniczne tablice informacyjne, które zostały zainstalowane na placu Monte Cassino (tzw. rondo) oraz przy ul. Mielczarskiego. Wyświetlają one rozkładowe godziny odjazdu autobusów z przystanku.

Równomierny rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej w mieście (C7)

3.8. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie wyciągu narciarskiego w Czarnorzekach.

Modernizacja wyciągu narciarskiego w Czarnorzekach została zrealizowana w ramach projektu „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie”, współfinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. W 2011 r. zakończono prace budowlane. Wykonano ujęcie wody z hydrantami do zaśnieżania, budynek pompowni i zbiornik na wodę o pojemności 830 m³. Zamontowano także armatki śnieżne oraz wyciąg o długości 397 m, blaszany kontener kasowy, 2 bramki z czytnikami kart, wyposażone w system komputerowy z oprogramowaniem. Wykonano również oświetlenie i nagłośnienie obiektu oraz system monitoringu. Ogłoszony został przetarg na dzierżawę wyciągu. Całkowite koszty poniesione w latach 2010 – 2011 na realizację zadania wyniosły 3 282 340,50 zł.

3.9. Utworzenie centrum rekreacyjno - sportowego przy ul. Bursaki.

Koncepcja utworzenia centrum rekreacyjno – sportowego zakłada gruntowną przebudowę istniejących budynków oraz powstanie nowych obiektów. Inwestycja została podzielona na etapy. Pierwszy z nich obejmuje budowę bieżni lekkoatletycznej z oświetleniem i pełnowymiarowej płyty piłkarskiej z naturalną nawierzchnią oraz oświetlonego boiska o sztucznej nawierzchni, realizowanego w ramach programu „Euroboisko”. Obie inwestycje uzyskały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

W 2011 r. zakończono budowę obiektów i oddano je do użytku.

Stadion lekkoatletyczny został dostosowany do wymogów związanych z uprawianiem wszystkich konkurencji lekkoatletycznych. Poza bieżnią urządzone zostały: stanowiska skoczni w dal i trójskoku, pchnięcia kulą, rzutu młotem i dyskiem, rzutu oszczepem, skoczni wzwyż, skoczni o tyczce, a także wykonano rów z wodą do biegów z przeszkodami. Bieżnia i pola konkurencji sportowych mają elastyczną nawierzchnię gumową EPDM. W ramach przebudowy zwiększona została ilość torów bieżni okólnej z czterech do sześciu. Stadion posiada oświetlenie i jest wyposażony w sprzęt lekkoatletyczny dla wszystkich grup wiekowych.

Równocześnie otwarty został drugi obiekt - pełnowymiarowe boisko z trawy syntetycznej o powierzchni wymiarach 100 m x 50 m, wraz z wyposażeniem, oświetleniem i ogrodzeniem.

Kolejne etapy zakładają budowę krytego lodowiska, centrum zdrowia, odnowy biologicznej i urody SPA z basenem krytym, kompleksu basenów otwartych, ścianki wspinaczkowej, kortów tenisowych, ścianek treningowych do tenisa, boiska do kometki, skateparku, hotelu i restauracji oraz sceny z miejscem imprez masowych. Trwają poszukiwania partnera prywatnego do realizacji tych

inwestycji. Miasto dysponuje projektem budowlanym, pozwoleniem na budowę dla całości przedsięwzięcia oraz studium wykonalności dla budowy krytego lodowiska.

3.10. Utworzenie otwartych stref rekreacji dziecięcej w Krośnie.

Kontynuowano prace nad rozwojem ogólnodostępnej bazy sportowej w mieście.

Wybudowano kompleks sportowy „Moje boisko ORLIK 2012” przy Miejskim Zespole Szkół Nr 4 – ul. Kisielewskiego. Kompleks składa się z dwóch boisk – piłkarskiego oraz wielofunkcyjnego. Boisko piłkarskie ma wymiary 30 x 62 m (pole gry 28 x 57 m) i posiada nawierzchnię z trawy syntetycznej. Jest ogrodzone do wysokości 4 m, zamontowano także piłkochwyty o wysokości 5 m. Boisko wielofunkcyjne, przeznaczone do koszykówki i piłki siatkowej, ma wymiary 19,1 x 32,1 m i jest ogrodzone do wysokości 4 m. W skład kompleksu sportowego wchodzi również adaptowana na zespół szatniowo – sanitarny część budynku szkoły.

We wcześniejszych latach powstały boiska wielofunkcyjne przy Zespołach Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, 3, 4 i 6, Miejskich Zespołach Szkół Nr 1, 3 i 5 oraz „Orlik” przy ul. Legionów.

3.11. Rozwój turystyki rowerowej na Podkarpaciu - utworzenie tras rowerowych w Krośnie.

Zadanie polega na stworzeniu systemu ścieżek i tras rowerowych z wykorzystaniem istniejących dróg i ciągów pieszych poprzez częściowe wykonanie nowych nawierzchni lub wydzielenie i odpowiednie oznakowanie nawierzchni już istniejących. W 2011 r. wykonano ścieżki rowerowe wzdłuż ul. Krakowskiej (2,35 km) oraz Chopina i Bursaki (2,05 km). Ogółem powstało ok. 4,4 km nowych dróg dla rowerów.

3.12. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie stacji ZHP w Woli Michowej.

Na należącym do miasta terenie, położonym nad brzegiem rzeki Osławy, powstanie baza harcerska o wysokim standardzie. W poprzednich latach uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, decyzję o warunkach zabudowy dla całości inwestycji oraz pozwolenie na budowę budynku sanitarnego.

Na wykonanie modernizacji stacji harcerskiej – budowę nowego budynku higieniczno-sanitarnego, pozyskano dofinansowanie z Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina. Umowa o dofinansowanie została podpisana w 2012 r. Projekt realizowany w partnerstwie z Miastem Użgorod oraz Gminą Baranynci (Ukraina) nosi nazwę „Partnerska budowa wspólnej przestrzeni turystycznej w oparciu o nowe centra sportu i rekreacji młodzieży”.

3.13. Modernizacja hali sportowej przy ul. Legionów.

W 2011 r. wyremontowano sanitariaty, główną arenę oraz trybuny. Wykonano również nową instalację wentylacji mechanicznej oraz nową kotłownię gazową. Ponadto ocieplono ściany zewnętrzne budynku. Na remont hali przeznaczono 1 333 454,74 zł.

3.14. Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5.

W 2011 r. kontynuowano roboty budowlane przy sali gimnastycznej o wymiarach areny boiska 18,3 m x 36,60 m, służącej do uprawiania wielu dyscyplin

sportowych. Prace były prowadzone także przy budowie zaplecza sanitarno – szatniowego oraz przy otoczeniu hali.

Na realizację inwestycji miasto uzyskało dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Podkarpackiego w wysokości 900 tys. zł.

Unowocześnianie systemu edukacji i bazy edukacyjnej dla potrzeb szkolnictwa (C11)

3.15. Stwarzanie warunków do realizacji lekcji wychowania fizycznego na krytych pływalniach.

W ramach zajęć wychowania fizycznego wszystkie krośnieńskie szkoły miały możliwość korzystania z infrastruktury Zespołu Krytych Pływalni na podstawie zawartych umów, finansowanych z budżetu miasta. Szkoły korzystały także z dowozu uczniów na baseny. W 2011 r. miasto Krosno na zajęcia na krytych pływalniach przeznaczyło 705 476,78 zł.

3.16. Realizacja projektów społeczno - edukacyjnych.

W roku szkolnym 2010/2011 realizowano w szkołach projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, zarówno te, których projektodawcą była sama szkoła, jak i te, w których szkoły i ich uczniowie byli beneficjentami.

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów, dla których szkoła była wnioskodawcą:

Szkoła	Nazwa projektu	Zakres projektu	Okres realizacji	Wartość projektu	Formy wsparcia	Instytucje pośredniczące i współdziałające
MZSzoI	"Stworzenie wielokulturowej perspektywy na naszą świadomość europejską"	współpraca ze szkołami z Istanbuhu, z Włoch	2010-2012	20 000 euro	wyjazdy zagraniczne do Turcji i Włoch	Program "Uczenie się przez całe życie" - Projekt Partnerski Comenius Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
I LO	"Projekt Kopernik"	zajęcia edukacyjne, warsztaty i obserwacje astronomiczne, współpraca ze Stropkowem	2009-2010	219 211zł	zakup sprzętu astronomicznego	Program Współpracy Transgranicznej Euroregion Karpacki
II LO	"Baśnie, mity, legendy zjednoczonej Europy"	współpraca ze szkołami z Istanbuhu, Francji i Litwy	2010-2012	20 000 euro	8 wyjazdów zagranicznych do Istanbuhu, Francji i Litwy	Program "Uczenie się przez całe życie" - Projekt Partnerski Comenius Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZSP1	"Choral Music and Poetry"	współpraca ze szkołami z Francji, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii	2010-2012	20 000 euro	wyjazdy zagraniczne do Francji, Hiszpanii i Wlk. Brytanii	Program "Uczenie się przez całe życie" - Projekt Partnerski Comenius Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
ZSP2	"Nowe kwalifikacje - lepsze perspektywy na rynku pracy"	kursy kwalifikacyjne w zakresie gastronomii i fryzjerstwa doradztwo zawodowe współpraca z pracodawcami	2010-2011	364 293 zł	podniesienie zdolności 323 uczestników projektu poprzez wzrost kwalifikacji i praktycznych umiejętności zawodowych (potw. certyfikatem)	Wojewódzki Urząd Pracy
ZSP3	"Bądź konkurencyjny na rynku pracy" - program podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych uczniów i uczennic ZSP3 w Krośnie	kursy specjalistyczne: -obsługi obrabiarek sterowanych numerycznie CNC -kursy AutoCad -kursy Mechatronika i diagnostyka samochodowa doradztwo zawodowe	2010-2012	505 996 zł	podniesienie zdolności 156 uczestników projektu poprzez wzrost kwalifikacji i praktycznych umiejętności zawodowych (potw. certyfikatem)	Wojewódzki Urząd Pracy
ZSP5	"Inwestujemy w certyfikaty - inwestujemy w swój sukces"	kursy kwalifikacyjne - -uprawnienia dla elektryków SEP, -kurs komputerowy ECDL - -kurs z zakresu programowania sterowników PLC, - kurs językowy doradztwo zawodowe	2010-2012	501 511 zł	podniesienie zdolności 101 uczestników projektu poprzez wzrost kwalifikacji i praktycznych umiejętności zawodowych (potw. certyfikatem)	Wojewódzki Urząd Pracy
ZSP5	Komunikujmy się oraz liczymy ...z ECDL-em. Program wsparcia młodzieży III LO w Krośnie	kursy z zakresu kompetencji kluczowych -kurs komputerowy ECDL - -kurs językowy -zajęcia z zakresu matematyki rozszerzonej - zajęcia wyrównawcze z matematyki zajęcia wyrównawcze z matematyki	2010-2011	383 146 zł	wparciem objęto 270 uczniów	Wojewódzki Urząd Pracy

		doradztwo zawodowe				
ZSP5	Zagraniczna praktyka szansą na zdobycie doświadczenia zawodowego oraz lepszą pracę	zawodowy staż zagraniczny	2010-2012	123 984 euro	dwa wyjazdy czterotygodniowe dla 16 uczniów i 2 nauczycieli do Wielkiej Brytanii 50 godzin przygotowania kulturalno-pedagogiczno - językowego dla każdej grupy	Program "Uczenie się przez całe życie" - Leonardo da Vinci Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
ZSKU	„Technik Cyfrowych Procesów Graficznych”	wdrożenie programu rozwojowego dla kierunku Technik Cyfrowych Procesów Graficznych poprzez: zajęcia z zakresu aplikacji internetowych, grafiki komputerowej i procesów reprodukcyjnych	2010-2011	178 849 zł	Objęto wsparciem 28 uczniów, zorganizowano dwa wyjazdy studyjne na Targi Poligraficzne oraz zakupiono materiały dydaktyczne - nowoczesne urządzenia cyfrowe	Wojewódzki Urząd Pracy
SOSW	"Słuchać by słyszeć, słyszeć by słuchać"	wdrożenie innowacyjnego programu nauczania metodą Tomatisa, organizacja i wyposażenie gabinetu terapii metodą Tomatisa	2009-2013	969 050 zł	Przeszkolenie personelu z zakresu prowadzenia terapii metodą Tomatisa, prowadzenie zajęć terapeutycznych z zastosowaniem innowacyjnej metody	Ministerstwo Edukacji Narodowej
SOSW	"Europa na talerzu" - wizyty przygotowawcze	wizyta przygotowawcza w Belgii	2009-2010	3 551zł	udział w seminarium kontaktowym w Belgii, wymiana tradycji kulturowych, poznawanie zwyczajów	Program "Uczenie się przez całe życie" - Projekt Partnerski Comenius Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów, których szkoła była beneficjentem, a głównym wnioskodawcą były instytucje, uczelnie wyższe lub ministerstwa:

Szkoła	Nazwa projektu	Zakres projektu	Okres realizacji	Wartość projektu	Formy wsparcia	Instytucje pośredniczące i współdziałające
SP3	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
SP5	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
MZS1	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię inteligencji wielorakich Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
	"Odkrywać nieznane - tworzyć nowe"	rozwijanie pasji odkrywania poprzez możliwość eksperymentowania i poznawania najnowszych osiągnięć fizyki	2010/2011		udział 13 uczniów w zajęciach na uczelniach wyższych i warsztatach wyjazdowych, materiały dydaktyczne dla uczniów, wycieczki, podręczniki (wartość ogólna projektu 14 432 147,00)	Ministerstwo Edukacji Narodowej
	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/2011		2 uczniów otrzymało stypendium, 2 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
	Program na rzecz społeczności romskiej	zajęcia promujące postawę tolerancji i ułatwiające adaptację Romów w środowisku	2010/2011	2 190 zł	Dofinansowanie wycieczki integracyjnej	MSWIA za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego
MZS2	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię inteligencji wielorakich Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce

	Program "Radosna szkoła"	wyposażenie miejsca zabaw w pomoce dydaktyczne	2010/ 2011	17 992 zł	zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych do wyposażenia miejsc zabaw w szkole dla uczniów klas I - III	Ministerstwo Edukacji Narodowej
MZS4	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/ 2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
	"FENIKS-długofalowy program odbudowy, popularyzacji i wspomaganie fizyki w szkołach „	popularyzacja i wspomaganie fizyki w szkołach w celu rozwijania podst. kompetencji naukowo-technicznych, matematycznych i informatycznych uczniów	2010/ 2011	1 829 zł	udział 10 uczniów w zajęciach na uczelniach wyższych, pokazach doświadczalnych oraz zajęciach pozalekcyjnych w szkole, pomoce dydaktyczne	Uniwersytet Rzeszowski Uniwersytet Jagielloński Uniwersytet Kielecki
	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/ 2011		7 uczniów otrzymało stypendium, 2 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
MZS5	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię inteligencji wielorakich Howarda Gardnera	2010/ 2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
	e-Akademia Przyszłości	kształtowanie kompetencji kluczowych, realizacja projektów edukacyjnych, e-learning	2010- 2013	12 200 zł	pomoce dydaktyczne, zajęcia dla dzieci, szkolenia dla nauczycieli	Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne
	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/ 2011		3 uczniów otrzymało stypendium, 2 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy

MZS6	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
	Program na rzecz społeczności romskiej	działania edukacyjne na rzecz uczniów romskich uczęszczających do szkoły	2010/2011		wyposażenie świetlicy, działania integracyjne, organizowanie wypoczynku, zakup podręczników szkolnych, ubezpieczenie uczniów	MSWIA za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego
	"Szkoła ucząca się - Ocenianie Kształtujące"	wspieranie szkoły w efektywnym nauczaniu i uczeniu się	2010/2011		szkoła realizuje zadania związane z ocenianiem kształtującym	Centrum Edukacji Obywatelskiej
	"Nauczycielska Akademia Internetowa"	wspieranie nauczycieli w efektywnym motywowaniu uczniów do nauki	2010/2011		udział nauczycieli w rocznych kursach internetowych służących podnoszeniu jakości pracy szkoły	Centrum Edukacji Obywatelskiej
MZS7	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
MZS8	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce
MZSzoI	Program "Radosna szkoła"	wyposażenie miejsca zabaw w pomoce dydaktyczne	2010/2011	11 919 zł	zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych do wyposażenia miejsc zabaw w szkole dla uczniów klas I - III	Ministerstwo Edukacji Narodowej
	"Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy"	rozwijanie indywidualnych predyspozycji intelektualnych u dzieci w oparciu o teorię Howarda Gardnera	2010/2011	8 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne	Ministerstwo Edukacji Narodowej Kuratorium Oświaty Grupa Edukacyjna SA Kielce

	"Uwaga! Sposób na sukces"	opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnego programu nauczania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	2010/2011	18 000 zł	szkoła otrzymała pomoce dydaktyczne, bezpłatne podręczniki, wyposażenie: laptop, rzutnik, program multimedialny, ekran	Young Digital planet SA, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
	"Jak uczniowie z Krosna przygotowują się do wykonywania zawodu"	program wymiany międzynarodowej Haupt-und Realschule z Edeweht	2010/2011	5 440 zł	wizyta 18 uczniów i 4 nauczycieli z Niemiec, udział w zajęciach w szkołach ponadgimnazjalnych przygotowujących do zawodu	Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży w Warszawie
	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/2011		7 uczniów otrzymało stypendium, 3 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
	"Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych"	program realizowany w Edeweht, miał za zadanie uświadomienie młodzieży jak ważne jest dla naszej planety pozyskiwanie energii ze źródeł takich jak: wiatr, woda, słońce	2010/2011	3 360 zł	wizyta 25 uczniów ze szkoły w Edeweht w Niemczech, zwiedzanie interaktywnego Muzeum Klimatu, udział w zajęciach praktyczno - technicznych	Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży w Warszawie
	Program na rzecz społeczności romskiej	działania edukacyjne na rzecz uczniów romskich uczęszczających do szkoły	2010/2011	8 200 zł	wyposażenie biblioteki szkolnej, działania integracyjne	MSWIA za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego
I LO	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/2011		64 uczniów otrzymało stypendium, 17 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
	FENIKS-długofalowy program odbudowy, popularyzacji i	popularyzacja i wspomaganie fizyki w szkołach w celu rozwijania podst.	2010/2011		zajęcia dodatkowe dla 30 uczniów, wykłady,	Uniwersytet Rzeszowski

	wspomagania fizyki w szkołach	kompetencji naukowo-technicznych, matematycznych i informatycznych uczniów			obozy naukowe, udział uczniów w warsztatach	
	Matematyczne Uniwersytety Młodzieżowe	przygotowanie uczniów do matury na poziomie rozszerzonym z matematyki, do konkursów i olimpiad z matematyki	2010/2011		pomoce dydaktyczne dla 42 uczniów, dodatkowe zajęcia z matematyki	Uniwersytet Rzeszowski
	"Śpiewająca Polska"	dofinansowanie chóru szkolnego	2010/2011	3 224 zł	Wynagrodzenie dla opiekuna chóru szkolnego	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
II LO	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/2011		23 uczniów otrzymało stypendium, 9 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
ZSP1	"Szkoła Kluczowych Kompetencji "	poszerzenie kompetencji z przedsiębiorczości, języka angielskiego, matematyki, technologii informacyjnej	2009-2012	20 000 zł	wakacyjny obóz naukowy dla uczniów, sympozja, naukowe, koła pomoce naukowe	Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie
	Żyj twórczo. Zostań M@TE-MANIAKIEM	innowacja programowa na zajęciach z matematyki, technologii informacyjnej, godz. do dyspozycji wychowawcy	2010/2011		wspieraniem objęci uczniowie pierwszych klas LO	Wyższa Szkoła Europejska im.ks.Tischnera w Krakowie
	"Szkoła ucząca się"	szkolenia dla nauczycieli w zakresie oceniania kształtującego, motywowania uczniów, wypracowania narzędzi do oceny pracy szkoły	2010/2011			Centrum Edukacji Obywatelskiej
	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/2011		7 uczniów otrzymało stypendium, 3 opiekunów wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy

	"Czwarta władza z klasą. Szkolny koncert medialny"	stworzenie profesjonalnego internetowego koncertu medialnego w języku polskim i angielskim	2010/ 2011		kursy e-learningowe, warsztaty, spotkania z dziennikarzami, podręczniki	Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Tischnera w Krakowie
ZSP2	Program na rzecz społeczności romskiej	działania edukacyjne na rzecz uczniów romskich uczęszczających do szkoły	2010/ 2011	432 zł	Dofinansowanie zakupu podręczników i przyborów szkolnych, ubezpieczenie uczniów romskich	MSWIA za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego
ZSP4	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	program skierowany do uczniów klas technikum (zawody wiertniczo - naftowo-gazownicze)	2010/ 2011		4 uczniów otrzymało stypendium wypłacone ze środków fundacji	Fundacja PGNiG im. I. Łukasiewicza
ZSP5	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/ 2011		18 uczniów otrzymało stypendium, wynagrodzenie za opiekę nad stypendystami	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
ZSP6	Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych	pomoc materialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w kierunku matematyczno - przyrodniczym	2010/ 2011			Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Wojewódzki Urząd Pracy
ZSKU	System wsparcia szkół i placówek oświatowych wdrażających modułowe programy kształcenia zawodowego	wypracowanie systemu wsparcia szkół zawodowych, kadry dydaktycznej, jst, organów nadzorujących, zgodnie z nowymi kierunkami zmian w kształceniu zawodowym	2010/ 2011		utworzenie zintegrowanego systemu informacyjnego ułatwiającego dostęp do bazy danych programów modułowych i pakietów edukacyjnych	Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji zawodowej i Ustawicznej

3.17. Unowocześnianie bazy oświatowej.

W 2011 r. wykonano szereg prac inwestycyjnych i remontowych, które znacznie poprawiły stan techniczny szkół i placówek oświatowych. W poszczególnych szkołach i placówkach realizowano m.in. wymianę stolarki okiennej i drzwi wejściowych, remonty kominów, modernizację instalacji elektrycznej, remonty sanitariatów, sal lekcyjnych, schodów i korytarzy, modernizacje sal gimnastycznych i boisk sportowych, modernizacje i adaptacje pomieszczeń

szkolnych do celów dydaktycznych, remonty parkietów i posadzek, docieplenie ścian, wykonanie chodników z kostki brukowej.

Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z rządowego programu „Radosna Szkoła” wybudowano kolejne, kolorowe, nowoczesne i bezpieczne place zabaw – przy Szkole Podstawowej Nr 5, Szkole Podstawowej Nr 4 i Szkole Podstawowej Nr 14.

Kontynuowano także realizację rozpoczętego w 2009 r. miejskiego programu „Kolorowa Klasa Krosnoludka”. W roku szkolnym 2010/2011 przekazano szkołom podstawowym kwotę 105 tys. zł, po 5 tys. zł na każdy oddział w szkole, z przeznaczeniem na zakup kolorowych szafek, dodatkowego wyposażenia, pomocy dydaktycznych, zabawek, sprzętu sportowego, sprzętu audiowizualnego i tablic interaktywnych.

Wspieranie osób wybitnie uzdolnionych (C14)

3.18. Primus Inter Pares - wspieranie uczniów zdolnych.

„Primus Inter Pares” jest miejskim programem wspierania uczniów zdolnych, głównie przez stypendia i nagrody, ale także przez finansowanie wyjazdów na konkursy i zawody oraz organizację międzyszkolnych konkursów, turniejów i zawodów o dużym znaczeniu dla rozwoju utalentowanej młodzieży.

W 2011 r. stypendystami Prezydenta Miasta Krosna zostało 44 wybitnych uczniów krośnieńskich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Wyróżniona młodzież, prócz doskonałych wyników w nauce, ma na swoim koncie sukcesy rangi ogólnopolskiej lub międzynarodowej. Za osiągnięcia naukowe stypendium otrzymało 34 uczniów, a za osiągnięcia sportowe – 10 uczniów. Wsparcie zostało przyznane na okres 10 miesięcy, tj. od września do czerwca danego roku szkolnego, w wysokości nie mniejszej niż 100 zł. Maksymalna wysokość stypendium dla gimnazjalistów to 150 zł, natomiast dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych - 200 zł.

Zwiększenie zasobów mieszkaniowych gminy (budownictwo mieszkaniowe i socjalne (C15)

3.19. Budowa nowych lokali mieszkalnych.

Towarzystwo Budownictwa Społecznego kontynuowało rozpoczętą w 2010 r. budowę dwóch bloków mieszkalnych przy ul. Żwirki i Wigury (łącznie 84 mieszkania).

Ponadto Miasto Krosno nabyło od "Unikros" Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Krośnie 93 lokale mieszkalne i 1 lokal użytkowy o powierzchni 4167.95 m². Lokale zostały przekazane w administrację Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego Sp. z o.o. w Krośnie.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji niektórych zadań miasta w sferze społecznej (C16)

3.20. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych.

Miasto Krosno na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o pomocy społecznej, zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym w drodze otwartych konkursów ofert.

W 2011 r. organizacje wybrane w ramach konkursów organizowały wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi oraz rodzin zagrożonych narkomanią, prowadziły biuro porad obywatelskich, zajęcia z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, świetlice socjoterapeutyczne oraz kuchnię i schronisko dla bezdomnych.

Z pomocy skorzystało wiele osób znajdujących się w potrzebie, w tym:

- 100 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych opieką,
- 147 osób objętych dożywianiem,
- 430 osób korzystających z porad i informacji,
- 57 osób korzystających ze schroniska,
- 894 dzieci korzystających z wypoczynku, w tym z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych narkomanią,
- 216 dzieci korzystających ze świetlic socjoterapeutycznych,
- 362 osoby starsze objęte wsparciem aktywnego trybu życia,
- 136 osób objętych usługami opiekuńczymi nad chorymi.

3.21. Działalność Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych.

Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, zlokalizowane przy ul. Grodzkiej, prowadzi szereg działań, mających na celu wspieranie, integrowanie oraz promowanie krośnieńskich organizacji pozarządowych. Stwarza możliwość korzystania przez organizacje z usług konsultingowych i porad prawnych, doradztwa z zakresu tworzenia nowych stowarzyszeń, pomocy w przygotowywaniu i rozliczaniu projektów konkursowych. W CWOP ma siedzibę 15 stowarzyszeń, a 158 organizacji współpracuje z tą jednostką. W 2011 r. odbyło się 6 szkoleń dla członków organizacji pozarządowych, 15 konferencji z organizacjami i wolontariuszami, a także dwa spotkania w ramach Forum Organizacji Pozarządowych. Ponadto CWOP redaguje stronę internetową oraz kwartalny biuletyn informacyjny, aktualizuje bazę krośnieńskich organizacji pozarządowych, a także prowadzi KROSNOludzkie Centrum Wolontariatu, które zrzesza 15 grup wolontarystycznych.

4. Obszar strategiczny EKOLOGIA.

Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w mieście (D1)

4.1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej; rozdział kanalizacji.

W 2011 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej miasta Krosna – I etap”,

współfinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, zrealizowało następujące inwestycje:

- rozdział kanalizacji ogólnospławnej w zlewni potoku Lubatówka – budowa 2 920 mb kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Łukasiewicza, Czajkowskiego, Jagiellońskiej, Balkonowej, Emilii Plater, Krukierka i Szpetnara;
- budowa kanalizacji sanitarnej z kolektorem tłocznym w rejonie ul. Wisze – 2 129 mb kanalizacji grawitacyjnej i 298 mb kolektora tłocznego.

Ponadto wspólnie z Miastem MPGK wykonało III etap rozdziału kanalizacji ogólnospławnej w rejonie ul. Legionów (698 mb kanalizacji sanitarnej).

Modernizacja technologii ogrzewania i szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych (D4)

4.2. Poprawa stanu i efektywności wykorzystania infrastruktury energetycznej dzięki zastosowaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej w Krośnie.

Przedmiotem projektu współfinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego było:

- wykonanie instalacji solarnej do podgrzewania wody basenowej oraz ciepłej wody użytkowej dla budynku basenu przy ul. Wojska Polskiego 45a w Krośnie- instalacja 90 kolektorów słonecznych o łącznej powierzchni absorpcyjnej 163,8 m²,
- wykonanie instalacji solarnej dla potrzeb instalacji ciepłej wody użytkowej w budynku Bursy Międzyszkolnej przy ulicy Bohaterów Westerplatte w Krośnie- 25 kolektorów słonecznych o łącznej powierzchni absorpcyjnej 62,5 m² na dachu budynku.

Pierwsza część inwestycji – wykonanie instalacji solarnej na krytej pływalni została zrealizowana w 2010 r. W 2011 r. zakończono realizację projektu, dzięki któremu zmniejszyły się koszty podgrzewania wody basenowej i użytkowej i zwiększono efektywność systemu grzewczego. Projekt wpływa na poprawę stanu środowiska naturalnego dzięki redukcji niskiej emisji.

Zaawansowana organizacyjnie i technologicznie gospodarka odpadami (D5)

4.3. Rozszerzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Akcyjny lub ciągły odbiór od mieszkańców różnego rodzaju odpadów w znacznym stopniu ogranicza ilość „dzikich wysypisk”. Pod hasłem „Porządkujmy wspólny dom” prowadzonych jest szereg działań, z których najważniejsze to:

- selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych,
- utylizacja wyrobów zawierających azbest,
- zbiórka zużytych baterii w ramach konkursu dla dzieci i młodzieży pod nazwą „Poszukiwacze Zaginionych Baterii”,
- zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- zbiórka odpadów zielonych,
- zbiórka odpadów elektrycznych i elektronicznych,

- zbiórka przeterminowanych leków p.n. „Przeterminowane leki wracają do apteki”.

W 2011 r. zebrano selektywnie następujące ilości odpadów:

- opakowania z tworzyw sztucznych – 317,9 Mg (ton),
- opakowania ze szkła gospodarczego – 358,5 Mg,
- opakowania z papieru i tektury – 175,4 Mg,
- opakowania z metali – 19,3 Mg,
- odpady zawierające azbest – 38,42 Mg,
- zużyte baterie – 3,934 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 60,8 Mg,
- odpady elektryczne i elektroniczne – 703,0 Mg,
- odpady biodegradowalne – 1143,4 Mg,
- odpady przeterminowanych leków – 1076 kg.

Doskonalenie form edukacji ekologicznej mieszkańców (D9)

4.4. Porządkujemy wspólny dom – świadomość ekologiczna mieszkańców Krosna i Svidnika.

Celem projektu, realizowanego w partnerstwie ze słowackim miastem Svidnik, jest wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców pogranicza polsko-słowackiego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska – gospodarki odpadami. W 2011 r. w ramach projektu przeprowadzono 171 godzin zajęć edukacyjno – informacyjnych z zakresu ekologii i gospodarki odpadami. W zajęciach wzięło udział prawie 4 000 uczniów z 17 krośnieńskich placówek (przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów). Zakupiono także 120 pojemników do selektywnej zbiórki odpadów oraz 4 plandeki do przykrywania odpadów, które umieszczono w Gminnym Punkcie Odbioru Odpadów. Rozpoczęto konkurs zbiórki baterii w szkołach oraz przeprowadzono wizytę studyjną w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów oraz Oczyszczalni Ścieków w Krośnie dla organizacji zajmujących się gospodarką odpadami i ekologią w Krośnie i Svidniku.

Projekt jest realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

5. Obszar strategiczny WIZERUNEK.

Dbanie o estetyczny wygląd miasta (E1)

5.1. Dekoracja miasta.

Zadanie polegało m.in. na utrzymaniu zieleni miejskiej, w tym parków, skwerów, kwietników i zieleni przydrożnej, donic kwiatowych na lampach ulicznych, oraz organizacji kolejnej edycji Konkursu „Najpiękniejszy Ogród”. Utrzymano ok. 450 m² kwiatów sezonowych, 60 m² murków kwiatowych, 40 m² wazonów z kompozycją roślin mieszanych, 300 sztuk róż, 106 pojemników z kwiatami letnimi zawieszanych na lampach ulicznych.

Ponadto zorganizowany został wystrój bożonarodzeniowy miasta – przystrojono ok. 6,5 km ulic, wykonano szopkę oraz iluminację świąteczną na Rynku, udekorowano mosty w centrum miasta.

5.2. Akcja „Posprzątaj po swoim psie”.

W celu poprawy estetyki miasta i bezpieczeństwa jego mieszkańców, przeprowadzono kampanię promującą właściwe postawy w zakresie opieki nad zwierzętami. W ramach prowadzonej akcji uświadamiano mieszkańców miasta o zagrożeniach i obowiązkach związanych z posiadaniem zwierzęcia. Poprzez plakaty, ulotki, spoty telewizyjne zachęcano mieszkańców do sprzątania po czworonogach. Ponadto w celu zapewnienia możliwości właściwego zachowania podczas spacerów ze swoimi pupilami, wyznaczono kosze na psie odchody (oznakowane naklejkami) oraz udostępniono kilka tysięcy sztuk akcesoriów do ich sprzątania.

Kreowanie korzystnego wizerunku miasta w Polsce i zagranicą (E3)

5.3. Budowa marki KROSNO MIASTO SZKŁA.

Pragnąc wykorzystać unikatowy potencjał i tradycje Krosna jako ośrodka produkcji szkła, równocześnie z realizacją projektu Centrum Dziedzictwa Szkła, prowadzono szereg działań promocyjnych, których głównym założeniem jest stworzenie i ugruntowanie marki KROSNO MIASTO SZKŁA. Większość działań nakierowanych zostało na kreowanie tożsamości i zarządzanie marką Miasto Szkła oraz promocję Centrum Dziedzictwa Szkła. Działania na tym polu, podejmowane wspólnie z CDS, wzajemnie się wspierają i uzupełniają. Punktem wyjścia dla zarządzania marką było stworzenie identyfikacji wizualnej. Zgodnie z zasadami marketingu zaprojektowano i wdrożono znak promocyjny, który jest obecny na folderach, wydawnictwach, roll-upach, ściankach wystawienniczych oraz drobnych gadżetach promocyjnych, a nawet ramach pod tablice rejestracyjne. Mając na uwadze konieczność wielowymiarowości działań promocyjnych, Miasto podejmuje działania w zakresie promocji zagranicznej, a także promocji wewnętrznej, promocji eventowej i promocji targetowej, skierowanej do określonych grup odbiorców. Zawsze jednak, kanwą dla podejmowanych działań jest umacnianie marki KROSNO MIASTO SZKŁA. Przygotowania kampania Centrum Dziedzictwa Szkła opiera się na szerokiej gamie narzędzi promocyjnych. Wśród najbardziej efektywnych należy wymienić m.in. kampanię bannerową i mailingową na najbardziej poczytnym portalu internetowym Onet.pl oraz w programach „na żywo” TVN24 i TVN METEO. Ponadto, przy współpracy z CDS, zaplanowano inne działania promocyjne, zarówno w mediach lokalnych i regionalnych, jak i działania ambientowe.

5.4. Udział w targach turystycznych i innych wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym.

W ramach współpracy, jaką Miasto nawiązało z Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną, materiały promocyjne o Krośnie oraz Centrum Dziedzictwa Szkła zostały wyeksponowane i prezentowane na targach, w których uczestniczyła PROT:

- ITB Berlin – największe w Europie targi turystyczne. Dodatkowo, niemieckojęzyczna reklama Krosna – Miasta Szkła, ukazała się w wydawanym z tej okazji magazynie „Aktualności Targowe”;
- Targi turystyczne we Wrocławiu i Warszawie – polskojęzyczna reklama Krosna – Miasta Szkła ukazała się również w „Aktualnościach Targowych”.

Ponadto, dzięki współpracy z Krośnieńskimi Hutami Szkła „KROSNO” S.A., materiały promocyjne miasta były prezentowane na największych na świecie targach szkła, AMBIENTE we Frankfurcie nad Menem (marzec 2012), na których swoje stoisko zorganizowała Huta.

Krosno prezentowało także swoje walory turystyczne i gospodarcze w Domu Polski Wschodniej w Brukseli. Na zaproszenie Marszałka Mirosława Karapyty, Województwo Podkarpackie promowało się przez pryzmat Podkarpackiego Trójmiasta – Jasła, Krosna i Sanoka. 24 stycznia Podkarpacie przejęło rolę koordynatora prac Domu Polski Wschodniej w Brukseli. To siedziba pięciu województw Polski Wschodniej, które mają tu swoje biura regionalne i wspólną salę konferencyjno-wystawową. Krosno w Brukseli prezentowało szklane wyroby lokalnych hut. W Domu Polski Wschodniej przez trzy tygodnie obejrzeć można było fotografie najpiękniejszych miejsc w Krośnie, a także fotografie ze sztandarowych imprez miejskich – Górskich Zawodów Balonowych i Karpackich Klimatów. Przejęcie koordynacji w Domu Polski Wschodniej uświetniła oprawa muzyczna w wykonaniu krośnieńskiego zespołu Jazz a vu - trio, wykonującego muzykę jazzową, bluesową, etniczną i klezmerską.

Krosno uczestniczyło także w otwartej plenerowej wystawie fotografii „Polska - kraj przewodniczący Radzie Unii Europejskiej”, która została zorganizowana w Sofii przez tamtejszy Instytut Polski oraz Ambasadę RP. Od 12 października 2011 r. w centrum Sofii prezentowana była wystawa 59 wielkoformatowych plansz, wśród których znalazły się zdjęcia Krosna.

5.5. Prowadzenie strony internetowej www.krosno.pl oraz profili miasta na portalach społecznościowych.

Jednym z narzędzi komunikacji i promocji jest oficjalna strona Miasta Krosna – krosno.pl. Strona ma rozbudowaną strukturę oraz duży zasięg, pozwalający na przekazywanie informacji niemal nieograniczonej liczbie odbiorców. Jest ważnym narzędziem komunikacji z mieszkańcami miasta, a także turystami i inwestorami.

Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, uruchomiona została wersja mobilna miejskiej strony. Do poprawnego odczytu informacji nie jest już potrzebny komputer z dostępem do Internetu, możliwe jest jej ich odczytywanie przy pomocy telefonu komórkowego. Pozwoliło to tym samym na znaczne poszerzenie zasięgu informacji miejskiej.

Oficjalna strona internetowa Urzędu Miasta jest narzędziem w pełni profesjonalnym. Serwis, wielokrotnie nagradzany w różnorodnych konkursach branżowych, cieszy się dużą popularnością wśród użytkowników.

Statystyki oglądalności strony krosno.pl (1 stycznia 2011 – 31 grudnia 2011):

- odwiedziny: 292 836,
- unikalni użytkownicy: 110 312,
- odsłony: 357 362,
- nowi odwiedzający: 34,96%.

Działania informacyjne i promocyjne prowadzone są, obok strony krosno.pl, również na portalach społecznościowych. Najważniejsze z nich to Facebook i NK.pl. Obok promocji wydarzeń kulturalnych, portale te stanowią kanał komunikacyjny z mieszkańcami – za ich pomocą przekazywane są także m.in.

aktualności ze strony internetowej miasta. Profile te są aktualizowane regularnie (co 1-2 dni).

Współpraca z organizacjami społecznymi w zakresie wykorzystania ich osiągnięć do promocji miasta (E5)

5.6. Realizacja niektórych zadań gminy w dziedzinie sportu, kultury i turystyki, zawartych w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W związku z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o kulturze fizycznej oraz ustawy o sporcie kwalifikowanym, Prezydent Miasta Krosna ogłosił otwarte konkursy na realizację zadań publicznych w zakresie kultury, sportu i turystyki.

W 2011 r. udzielono dotacji na łączną kwotę 461 437,40 zł. Dotacje dotyczyły:

- organizacji imprez kulturalnych na terenie miasta – łącznie 26 500 zł,
- organizacji imprez sportowych na terenie miasta – łącznie 33 437,40 zł,
- organizacji imprez turystycznych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta – łącznie 8 000 zł,
- organizacji współzawodnictwa dzieci i młodzieży ze szkół krośnieńskich w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego – łącznie 32 000 zł,
- organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży – łącznie 42 500 zł,
- tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu (w tym przede wszystkim realizacji programów szkolenia sportowego, zakupu sprzętu sportowego, pokrycia kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w takich zawodach, pokrycia kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego) – łącznie 319 000 zł.

Wykreowanie i zwiększenie rangi najważniejszych imprez cyklicznych odbywających się w mieście (E6)

5.7. Organizacja imprez cyklicznych.

W 2011 r. kontynuowano organizację cyklicznych wydarzeń, które na stałe wpisały się w kalendarz imprez kulturalnych Krosna. Były to m.in. Międzynarodowe Górskie Zawody Balonowe z imprezą towarzyszącą „Balony nad Krosnem”, Festiwal „Karpackie Klimaty” oraz impreza „Świet(l)ne Miasto”, nawiązująca do tradycji naftowych regionu.

Ponadto szereg imprez kulturalnych o charakterze cyklicznym zorganizowało Regionalne Centrum Kultur Pogranicza (m.in. Krośnieńskie Spotkania Teatralne, Sobótka nad Wisłokiem).

Odbyły się także koncerty „Lato z Radiem Rzeszów” oraz „Koncertowe Lato z RMF FM”.

Największe zorganizowane w Krośnie imprezy sportowe to m.in. Krośnieński Bieg Konstytucji, Bieg Niepodległości, Wyścig Kolarski Solidarności i Olimpijczyków.

Łącznie odbyło się 8 dużych wydarzeń o charakterze regionalnym oraz ok. 20 wystaw, organizowanych przez BWA, RCKP i „Piwnicę PodCieniami”.

Promując sztandarowe imprezy miejskie, korzystano z szerokiego wachlarza mediów, zarówno publicznych jak i komercyjnych. Współpracowano, m. in. z TVP, TVP Polonia, TVN, Polskim Radiem Rzeszów, Radiem Zet, Radiem RMF FM, a także z ogólnopolskimi mediami elektronicznymi takimi jak np. Onet.pl. Pozwoliło to na dotarcie do szerokiego grona odbiorców.

Stałe doskonalenie funkcjonowania urzędów i instytucji publicznych (E7)

5.8. Doskonalenie funkcjonowania Urzędu Miasta.

Urząd Miasta Krosna działa w oparciu o normę systemu zarządzania jakością ISO 9001:2009. Jak co roku odbył się audyt certyfikacyjny, który potwierdził spełnianie tej normy.

Ponadto we współpracy z Instytutem Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzono badania ankietowe na temat warunków życia mieszkańców Krosna oraz ich zadowolenia z funkcjonowania Urzędu Miasta. Podobne badania przeprowadzane są od kilku lat. Analiza ankiet pozwala na podejmowanie kolejnych działań służących podnoszeniu jakości usług oraz zaspokajaniu potrzeb mieszkańców.

Rozwój współpracy i partycypacji obywatelskiej mieszkańców miasta (E8)

5.9. Lekcja Samorządowa.

W roku szkolnym 2010/2011 realizowana była IV edycja programu „Lekcja Samorządowa”. Udział w niej brało 10 szkół z Krosna, w tym – po raz pierwszy – uczniowie z Liceum Plastycznego.

Odbiorcami lekcji samorządowych są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Wielu młodych uczestników lekcji samorządowych po raz pierwszy ma okazję być na sali obrad Rady Miasta Krosna i spotkać się bezpośrednio z przedstawicielami władz miasta. Młodzież po każdej lekcji ma możliwość zadania pytań prezydentom, radnym, pracownikom samorządowym, podzielenia się z nimi swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi rozwoju Krosna czy poinformowania ich o swoich planach i pomysłach. Każda lekcja samorządowa prezentowana jest przez inną szkołę i oceniana przez panel ekspertów w skład którego wchodzi: radni, pracownicy samorządowi, uczniowie oraz przedstawiciele mediów. Tradycyjnie już w realizację programu angażują się Radni Rady Miasta Krosna i członkowie Młodzieżowej Rady Miasta Krosna.

Klasyfikacja końcowa IV edycji programu „Lekcja Samorządowa”:

- I LO im. M. Kopernika,
- ZSP Nr 1 im. J. Szczepanika,
- ZSP Nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego.

Podsumowaniem „Lekcji Samorządowej” tradycyjnie była wycieczka do Warszawy (a w programie m.in. wizyta w Sejmie RP). Wzięło w niej udział ponad czterdziestu uczniów krosnieńskich szkół ponadgimnazjalnych, zaangażowanych w realizację programu w ostatnim roku szkolnym.

Skuteczne aplikowanie o środki zewnętrzne (E9)

5.10. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

W 2011 r. realizowano oraz przygotowywano do realizacji następujące projekty:

- **„Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 991 od granic miasta do ul. Betleja w Krośnie”** (12 713,19 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 21 652,22 tys. zł);
- **„Przebudowa ulic Chopina, Bursaki, Legionów, Piłsudskiego od ul. Wieniawskiego do mostu na rzece Lubatówka w Krośnie”** (2 225,48 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 3 406,70 tys. zł);
- **„Remont ul. Tysiąclecia w Krośnie”** (1,96 mln zł ze środków Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011”, 1,96 mln zł dotacja celowa z budżetu państwa; całkowita wartość projektu: 3,93 mln zł);
- **„Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej i Nowoczesnych Technologii”** (9 150,14 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 12 629,75 tys. zł);
- **„Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez rozbudowę sieci szerokopasmowej na terenie Gmin Krosno i Chorkówka”** (1 436,35 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 2 184,12 tys. zł);
- **„Zwiększenie dostępu do Internetu szansą wszechstronnego rozwoju mieszkańców miasta Krosna”** (848,25 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, całkowita wartość projektu: 997,94 tys. zł);
- **„Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie”** (w chwili obecnej wartość dofinansowania wynosi 46 349,00 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 93 538,12 tys. zł);
- **„Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje”** (21 992,48 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 32 522,16 tys. zł);
- **„Przebudowa stadionu lekkoatletycznego w Krośnie przy ulicy Bursaki 41”** (2 378,57 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 3 424,56 tys. zł);

- **„Budowa boiska o nawierzchni z trawy syntetycznej przy ulicy Bursaki w Krośnie w ramach programu Euroboisko”** (908,56 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 2 035,68 tys. zł);
- **„Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie”** (2 056,96 tys. euro ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013, całkowita wartość projektu: 2 448,60 tys. euro);
- **„Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie”** (10 856,01 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 23 667,71 tys. zł);
- **„Rozwój transportu publicznego w Krośnie i okolicznych gminach poprzez zakup nowego taboru autobusowego oraz wdrożenie biletu elektronicznego w Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.”** (4 961,54 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 6 716,03 tys. zł);
- **„Poprawa jakości świadczonych usług w placówkach pomocy społecznej w Krośnie”** (879,45 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 1 592,52 tys. zł);
- **„Wywołanie efektu synergii działań w wyniku jednoczesnego wdrożenia programów profilaktyki i promocji zdrowia oraz kompleksowej opieki perinatalnej”** (1 757,09 tys. zł ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, całkowita wartość projektu: 2 121,71 tys. zł);
- **„Kompleksowa termomodernizacja obiektów oświatowych w Krośnie”** (1 050,04 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 1 957,92 tys. zł);
- **„Poprawa stanu i efektywności wykorzystania infrastruktury energetycznej dzięki zastosowaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej w Krośnie”** (388,84 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, całkowita wartość projektu: 547,46 tys. zł);

- **„PORZĄDKUJMY WSPÓLNY DOM – świadomość ekologiczna mieszkańców Krosna i Svidnika”** (47,96 tys. euro ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 oraz ze środków budżetu państwa, całkowita wartość projektu: 56,42 tys. euro);
- **„Karpackie Klimaty – Festiwal Kultur Pogranicza”** (11 492,09 euro ze środków Funduszu Wyszehradzkiego; całkowita wartość projektu: 16 417,27 euro).

Rozwój współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi (E10)

5.11. Pozyskiwanie nowych miast partnerskich.

W 2011 r. Krosno podpisało deklarację o współpracy z włoskim miastem Gualdo Tadino. Jest to 16 – tysięczne miasto w środkowych Włoszech, w Regionie Umbria, w Prowincji Perugia, nieopodal Asyżu. Pierwsze kontakty między Krosnem a Gualdo Tadino, zostały nawiązane w 2009 roku. Gualdo Tadino jest największym ośrodkiem ręcznego wytwarzania ceramiki gospodarczej we Włoszech, podobnie jak Krosno, które jest największym ośrodkiem przemysłu szklarskiego w Polsce. Budowa największej atrakcji turystycznej miasta Krosna, jaką Centrum Dziedzictwa Szkła, generuje potrzebę nawiązania kontaktów z innymi wytwórcami przemysłu szklarskiego i ceramicznego w Europie. Dlatego też 25 września 2011 roku, w mieście Gualdo Tadino, została podpisana Deklaracja o Współpracy, która jest podstawą do podpisania w najbliższym czasie Umowy Partnerskiej między miastami.

5.12. Realizacja wspólnych projektów z miastami partnerskimi.

W 2011 r. realizowano następujące projekty z zagranicznymi miastami partnerskimi:

- „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presowie” - w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. Na przedsięwzięcie składa się budowa Parku Przygody w Krośnie, modernizacja wyciągu narciarskiego w Czarnorzekach, przebudowa sztucznego lodowiska w Svidniku oraz Budowa Centrum Linowego w Presowie. Projekt został zakończony.
- „Karpackie Klimaty – Festiwal Kultur Pogranicza” - w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. W ramach projektu zorganizowano trzydniową imprezę kultywującą tradycje, muzykę, kuchnię i produkty twórców krajów V4, zorganizowaną na krośnieńskim Rynku. Projekt realizowany w partnerstwie z Miastem Košice (Słowacja), Zalaegerszeg (Węgry) oraz Uherské Hradiště (Czechy).
- „PORZĄDKUJMY WSPÓLNY DOM – świadomość ekologiczna mieszkańców Krosna i Svidnika” – w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. Projekt ma na celu wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców pogranicza polsko – słowackiego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk

w zakresie ochrony środowiska – gospodarki odpadami. W tym celu zaplanowano: konferencje, zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, wizyty studyjne służące wymianie dobrych praktyk z dziedziny gospodarki odpadami, przeprowadzenie konkursu „Poszukiwacze zaginionych baterii” oraz zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów.

- „Wywołanie efektu synergii działań w wyniku jednoczesnego wdrożenia programów profilaktyki i promocji zdrowia oraz kompleksowej opieki perinatalnej” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Projekt został zrealizowany w partnerstwie z norweskim miastem Fjell i miał na celu poprawę zdrowia fizycznego i psychicznego wśród dzieci i młodzieży oraz wzrost społecznej świadomości w zakresie zdrowia. Składał się z trzech modułów: profilaktyki zdrowia (badania profilaktyczne), promocji zdrowia (wykłady, spotkania, szkolenia i warsztaty z młodzieżą) oraz kompleksowej opieki perinatalnej (zakup sprzętu medycznego, zajęcia szkoły rodzenia).

Część II. Wskaźniki monitorowania stanu miasta.

Obszar strategiczny ŁAD PRZESTRZENNY

W ubiegłym roku kontynuowano realizację najważniejszych inwestycji drogowych, służących stworzeniu efektywnego układu komunikacyjnego, zwiększającego atrakcyjność inwestycyjną Krosna. Ma to odzwierciedlenie w utrzymujących się na wysokim poziomie wskaźnikach wydatków majątkowych w budżecie miasta oraz wydatków na transport i łączność, które w 2011 r. osiągnęły najwyższą wartość od początku realizacji Strategii.

Systematycznie wzrasta także powierzchnia miasta, na której obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dzięki konsekwentnej realizacji programu sporządzania planów miejscowych, poprawiają się warunki do inwestowania w mieście, poprzez znaczące skrócenie i uproszczenie procesu inwestycyjnego.

Tabela nr 1. Wskaźniki obszaru strategicznego ŁAD PRZESTRZENNY.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Wydatki miasta na transport i łączność w przeliczeniu na 1 mieszkańca	zł	182,51	245,52	210,62	276,07	614,05	669,65	598,73	979,73	UM
Wydatki majątkowe budżetu miasta jako odsetek wydatków ogółem	%	18,59	17,71	27,7	22,54	29,47	23,23	25,20	29,71	UM
Procent pokrycia obszaru miasta planami miejscowymi	%	11,3	11,3	21,3	21,3	29	30	31	42	UM

UM- dane Urzędu Miasta Krosna

Obszar strategiczny PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W 2011 r. zanotowano nieznaczny spadek liczby podmiotów gospodarczych. Według danych GUS z 2010 r. produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o ok. 12,9% w odniesieniu do roku poprzedniego. Nieznacznie wzrosły także nakłady inwestycyjne i wartość środków trwałych w przedsiębiorstwach. Według GUS najwięcej nakładów inwestycyjnych poniosły firmy z sektora przemysłu i budownictwa – ok. 49,3% ogółu nakładów w Mieście Krośnie.

Tabela nr 2. Wskaźniki obszaru strategicznego PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Podmioty gospodarcze.

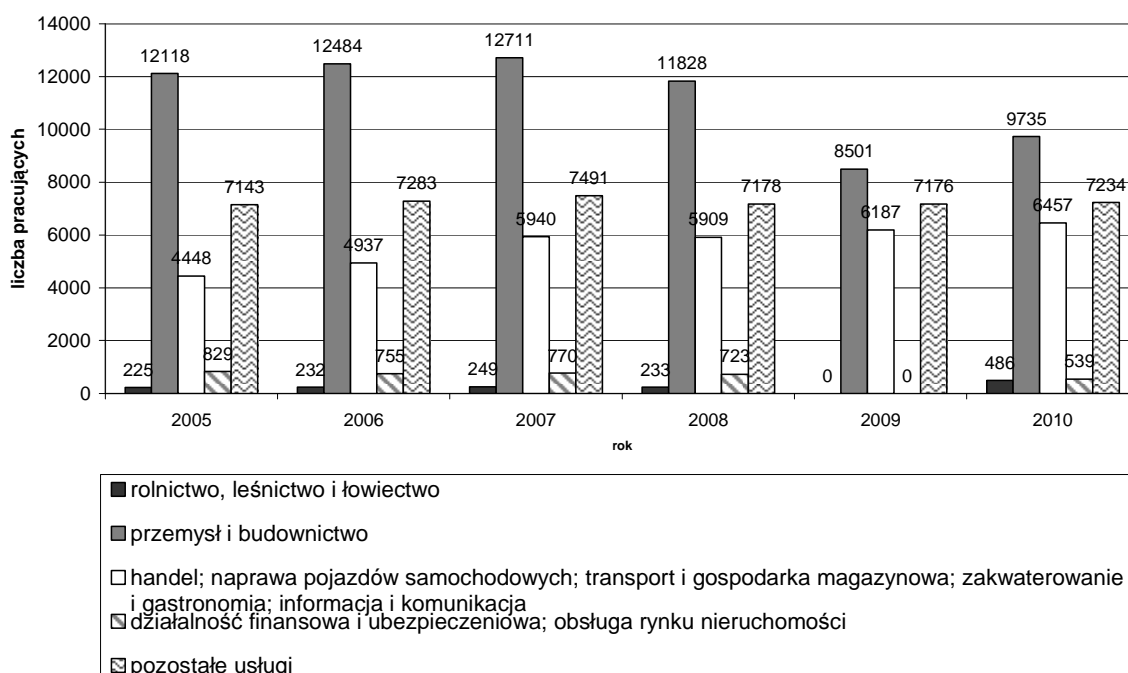
Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	szt.	5 073	5 097	5 134	5 174	5 234	5 278	5 435	5 380	GUS
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	szt.	104	105	107	109	110	111	114,5	b.d.	GUS
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	szt.	33	37	44	46	45	46	47	44	GUS
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	os.	3 798	3 769	3 775	3 776	3 860	3 917	4 037	3 965	GUS
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach	mln zł	139	126,1	135,7	211,7	128,9	145,8	152,7	b.d.	GUS
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach	mln zł	1705,1	1694,9	1837,2	1887,8	2105,4	1941,9	2097,9	b.d.	GUS
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca	zł	20893	21833	25483	30018	29519	26034	29396	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych

b.d. – brak danych

W porównaniu z rokiem poprzednim, w 2010 r. liczba pracujących w przemyśle i budownictwie wzrosła o 1234 osoby, tj. o ok. 14,5%. Wzrosła także liczba pracujących w usługach.

Wykres nr 2. Pracujący w Krośnie według sektorów gospodarki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS. Wartości zerowe na wykresie oznaczają brak danych GUS za 2009 r. Dane za 2011 r. nie zostały opublikowane.

W sektorze turystyki zanotowano spadek liczby miejsc noclegowych, spowodowany likwidacją jednego obiektu.

Systematycznie rośnie natomiast liczba osób korzystających z noclegów, w tym turystów zagranicznych. Według danych GUS w 2011 r. z noclegów w Krośnie skorzystało 6 933 obywateli innych państw, tj. o ok. 27% więcej niż w roku poprzednim. Kraje, z których przyjechało do Krosna najwięcej turystów zagranicznych to: Niemcy (439 osób), Ukraina (298 osób), Stany Zjednoczone (240 osób), Francja (199 osób), Wielka Brytania (182 osoby), Słowacja (141 osób).

W 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o ponad 2 000 osób zmniejszyła się liczba odwiedzających krośnieńskie muzea.

Tabela nr 3. Wskaźniki obszaru strategicznego PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Turystyka.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Liczba miejsc noclegowych	szt.	350	362	407	478	478	535	595	570	UM
Korzystający z noclegów	os.	10 232	7 761	8 066	9 859	14 919	15 181	15 495	16 992	GUS

Liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów	os.	1 905	2 097	2 399	2 387	2 445	2 422	2 478	3 074	GUS
Udzielone noclegi	szt.	17 101	12 497	8 277	10 892	22 320	22 382	24 919	26 084	GUS
Noclegi udzielone turystom zagranicznym	szt.	2 105	2 318	2 604	2 726	4 313	3 783	5 468	6 933	GUS
Zwiedzający muzea	os.	15 313	12 827	13 234	15 187	17 424	17 110	16 974	14 947	GUS

UM – dane zebrane przez Urząd Miasta Krosna

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych

Obszar strategiczny SFERA SPOŁECZNA

Według danych Ewidencji Ludności liczba mieszkańców miasta zmniejszyła się o 195 osób w odniesieniu do roku poprzedniego.

Tabela nr 4. Wskaźniki obszaru strategicznego SFERA SPOŁECZNA. Ludność.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Liczba mieszkańców miasta	os.	48657	48442	48095	47830	47703	47563	47445	47250	UM
Kobiety na 100 mężczyzn	os.	111	111	111	111	111	112	112	b.d.	GUS
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	%	20	19	18,6	18,0	17,6	17,2	17,1	b.d.	GUS
Ludność w wieku produkcyjnym	%	65	66	66,1	66,2	66,1	65,9	65,3	b.d.	GUS
Ludność w wieku poprodukcyjnym	%	15	15	15,3	15,8	16,4	16,9	17,7	b.d.	GUS
Przyrost naturalny	‰	-0,4	0,5	0,6	0,9	1,5	0,8	1,6	0,9	GUS
Saldo migracji	‰	-1,6	-4,4	-5,0	-7,4	-2,5	-2,3	-3	b.d.	GUS

UM – dane Urzędu Miasta Krosna – Ewidencja Ludności

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych

b.d.- brak danych; dane o strukturze ludności w 2011 r. zostaną opublikowane przez GUS w październiku 2012 r.

Z danych Komendy Miejskiej Policji wynika, że wzrosła przestępczość na terenie miasta, w tym przestępczość o charakterze kryminalnym.

Liczba wypadków drogowych utrzymała się na poziomie sprzed roku.

Tabela nr 5. Wskaźniki obszaru strategicznego SFERA SPOŁECZNA. Przestępczość i wypadki drogowe.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Liczba przestępstw	szt.	1461	1642	1583	1549	1293	1198	1211	1255	KMP
Liczba przestępstw (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)	szt.	30	34	33	32	27	25	26	27	KMP, UM
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym	szt.	888	1241	1106	1066	871	727	830	985	KMP
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)	szt.	18	26	23	22	18	15	17	21	KMP, UM
Liczba wypadków drogowych	szt.	51	34	35	48	56	35	22	22	KMP

KMP – dane Komendy Miejskiej Policji w Krośnie

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

W 2010 r., po kryzysowym roku poprzednim, liczba pracujących wzrosła o 1822 osoby. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2011 r. utrzymała się na poziomie podobnym jak w roku 2010. Charakterystyczną cechą lokalnego rynku pracy jest nadal niskie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, które nie przekracza 75% średniej krajowej.

W ostatnich latach zaobserwować można spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej oraz zasiłków rodzinnych.

Tabela nr 6. Wskaźniki obszaru strategicznego SFERA SPOŁECZNA. Rynek pracy i opieka społeczna.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Pracujący	os.	24038	24471	25399	26269	25579	22629	24451	b.d.	GUS
Stopa bezrobocia rejestrowanego	%	8,1	8,3	6,7	4,8	5,2	6,8	7,4	7,1	GUS
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	zł	1 887	1 905	1 969	2 137	2 300	2 495	2 553	2 656	GUS
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej	%	78,3	76,0	74,7	74,5	72,8	75,2	74,3	73,3	GUS
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	gosp. dom.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	1417	1459	1447	b.d.	GUS
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	os.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	3869	3704	3514	b.d.	GUS
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	%	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	8,2	7,8	7,4	b.d.	GUS
Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne	rodzina	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	2179	1896	1681	b.d.	GUS
Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	41,6	37,0	33,8	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych
b.d. – brak danych

Ruch budowlany w roku 2011 był porównywalny z rokiem poprzednim. Na wysokim poziomie utrzymała się liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania.

Tabela nr 7. Wskaźniki obszaru strategicznego SFERA SPOŁECZNA. Ruch budowlany.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Budynki oddane do użytkowania	szt.	160	140	103	115	127	89	87	89	GUS
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	szt.	109	104	78	91	85	54	61	65	GUS
Mieszkania oddane do użytkowania	szt.	116	129	203	221	113	182	112	120	GUS
Powierzchnia użytkowa nowo oddanych mieszkań	m ²	17719	18065	17699	22315	15148	15989	12466	13114	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych

Na uwagę zasługuje systematyczny wzrost wydatków miasta na kulturę i sport, związany m.in. z licznymi inwestycjami w rozwój infrastruktury sportowej.

Tabela nr 8. Wskaźniki obszaru strategicznego SFERA SPOŁECZNA. Kultura i sport.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Wydatki miasta na kulturę i sport w przeliczeniu na 1 mieszkańca	zł	240	210	246	572	594	317	468	489	UM
Ćwiczący w klubach	os.	1 540	b.d.	2001	b.d.	1778	b.d.	2 193	b.d.	GUS
Ćwiczący w klubach na 1000 mieszkańców	os.	32	b.d.	41,9	b.d.	37	b.d.	46	b.d.	GUS

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych

b.d. – brak danych

W obszarze edukacji obserwujemy wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Jednakże sukcesywnie spada liczba uczniów we wszystkich typach szkół.

Poprawia się wskaźnik komputeryzacji, wyrażony liczbą uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu.

W Krośnie występuje także wysoki współczynnik skolaryzacji – relacja liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Wartość współczynnika skolaryzacji dla szkół podstawowych i gimnazjów przekracza 100%, co oznacza, że krośnieńskie szkoły przyciągają uczniów także spoza miasta.

Tabela nr 9. Wskaźniki obszaru strategicznego SFERA SPOŁECZNA. Edukacja.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Liczba dzieci w przedszkolach	os.	1166	1140	1217	1204	1237	1332	1380	1399	GUS
Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	%	53,5	54,4	59,0	63,2	70,7	77,0	78,1	b.d.	GUS
Uczniowie szkół podstawowych	os.	3289	3144	2989	2908	2857	2794	2798	b.d.	GUS
Uczniowie gimnazjów	os.	2391	2216	2053	1921	1783	1736	1691	1660	GUS
Uczniowie techników dla młodzieży (bez specjalnych)	os.	1758	2362	2464	2555	2614	2537	2402	2303	GUS
Uczniowie szkół artystycznych niedających uprawnień zawodowych	os.	160	190	193	160	172	177	187	180	GUS
Uczniowie szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe	os.	214	234	233	238	227	225	213	b.d.	GUS

Uczniowie liceów ogólnokształcących dla młodzieży	os.	3101	3115	3157	3100	2979	2855	2818	2803	GUS
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych	os.	28,44	24,7	18,75	15,96	11,59	11,28	11,19	b.d.	GUS
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w gimnazjach	os.	35,47	32,0	21,50	16,74	12,74	12,30	11,91	b.d.	GUS
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach ponadgimnazjalnych	os.	19,71	25,11	17,35	12,70	11,02	10,22	9,36	10,01	GUS
Współczynnik skolaryzacji brutto – szkoły podstawowe	%	106,8	106,6	106,4	106,2	107,3	108,8	110,9	113,2	GUS
Współczynnik skolaryzacji brutto-gimnazja	%	116,9	117,1	117,2	119,3	117,2	119,1	117,9	119,5	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych
b.d. – brak danych

W obszarze edukacji obserwujemy bardzo wysoki poziom nauczania w krośnieńskich szkołach, potwierdzony wynikami egzaminów zewnętrznych. W 2011 r. uczniowie krośnieńskich szkół podstawowych osiągnęli najlepsze wyniki spośród wszystkich gmin i miast województwa podkarpackiego.

Tabela nr 10. Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasistów w latach 2005-2011 na tle województwa i kraju.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Polska	29,87	25,3	26,57	25,77	22,6	24,56	25,27
woj. podkarpackie	29,43	25,58	26,84	26,05	23,0	25,16	25,84
Krosno	31,75	28,2	29,4	28,4	24,94	27,71	27,83

Wysokie wyniki egzaminów osiągnęli także uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Absolwenci z Krosna zdali maturę najlepiej spośród wszystkich powiatów w województwie podkarpackim (rozpiętość od 60,4% – powiat krośnieński ziemski do 81,3% -m. Krosno). Zdawalność matury w Krośnie

była także wyższa niż w Krakowie (80,4%), Lublinie (80,4%) oraz w dużych miastach Podkarpacia: Rzeszowie, Tarnobrzegu i Przemyślu.

Tabela nr 11. Zdawalność egzaminu maturalnego w 2011 r. w różnych typach szkół na tle województwa i kraju.

Typ szkoły	woj. podkarpackie	Polska	Krosno
licea ogólnokształcące	85,7%	86%	89,1%
technika	60,7%	63%	72,0%

Obszar strategiczny EKOLOGIA

W ciągu ostatnich czterech lat długość czynnej sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o ponad 25 km. Konsekwentnie budowane są nowe odcinki sieci w wielu dzielnicach miasta.

Od kilku lat na podobnym poziomie utrzymuje się emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz ilość zebranych odpadów komunalnych. W 2011 r. znacznie spadła liczba wytworzonych odpadów innych niż komunalne oraz wzrósł udział odpadów poddanych odzyskowi.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2010 r. wyniosło 29,5 m³ i było nieznacznie niższe od średniego dla Polski, które wynosi 31,4 m³ (w tym w miastach średnio 35,2 m³).

Zanotowano także wzrost nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska.

Tabela nr 12. Wskaźniki obszaru strategicznego EKOLOGIA.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	%	98,30	97,11	97,08	96,98	96,75	96,45	96,5	b.d.	GUS
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	103,7	104,9	104,9	104,9	103,8	105,9	125,8	129,6	GUS
Emisja zanieczyszczeń pyłowych	t	270	216	157	78	81	71	85	79	GUS
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t	1 692	1 316	889	437	509	454	357	347	GUS

Emisja zanieczyszczeń gazowych	tys. t	139,6	135,7	130,1	123,6	114,3	99,4	104,3	97,9	GUS
Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t	10	9	7	8	10	8	16	16	GUS
Odpady komunalne	tys. t	b.d.	13,3	13,4	13,3	12,7	11,7	11,2	b.d.	GUS
Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	tys. t	24,5	24,9	24,7	49,1	60,4	57,1	54,4	15,1	GUS
Udział odpadów składowanych w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku	%	2,9	0,4	2,8	23,4	40,9	38,7	39,9	0,7	GUS
Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku	%	95,1	94,4	96,0	56,2	46,4	43,6	43,8	70,9	GUS
Zużycie wody ogółem	hm ³	4,1	4,0	3,5	3,4	3,1	2,7	2,7	b.d.	GUS
Zużycie wody na cele przemysłowe	hm ³	1,4	1,4	0,9	0,9	0,7	0,4	0,4	b.d.	GUS
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	29,8	29,6	28,9	29,2	29,1	28,5	29,5	b.d.	GUS
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska	mln zł	12,7	10,8	46,6	7,9	6,8	15,1	22,7	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych oraz publikacje „Ochrona Środowiska” 2005-2011.

b.d.- brak danych

Obszar strategiczny WIZERUNEK

W 2011 r. znacząco wzrosła wielkość środków zewnętrznych pozyskanych na realizację zadań miasta. Wiele projektów przygotowywanych w poprzednich latach osiągnęło zaawansowaną fazę realizacji. Ponad 2,2 mln zł przeznaczono na wykonywanie zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.

Tabela nr 13. Wskaźniki obszaru strategicznego WIZERUNEK.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Liczba czynnych miast partnerskich, z którymi została podpisana umowa o współpracy	szt.	2	2	3	4	5	6	6	6	UM
Wielkość zewnętrznych środków pozyskanych na realizację różnego typu zadań	tys. zł	8 165	5 342	26474	12816	13509	5 040	15331	40395	UM
Udział pozyskanych środków zewnętrznych w dochodach miasta ogółem	%	6,2	3,6	15,2	7,2	6,6	2,5	6,9	16,03	UM
Wartość dotacji przekazywanych organizacjom pozarządowym przez Gminę Krosno	tys. zł	267	384	1 530	1 689	2 810	2 706	3 393	2 263	UM

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

Podsumowując, w 2011 r. realizowano 59 zadań strategicznych w ramach wszystkich pięciu celów założonych w Strategii Rozwoju Miasta. Przedstawiona w niniejszym sprawozdaniu analiza wskazuje na fakt konsekwentnego wprowadzania w życie zapisów Strategii.

Piotr Przytocki

Prezydent Miasta Krosna